

АГУУ ЛЕНИНЭЙ ПАРТИДА АЛДАР СОЛО!

Бүхь оронудай пролетаринар, нэгэдэгтэй!

БУРЯД УНЭН

СОВЕТСКЭЙ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРЮУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетнай 1921 оной декабрийн 21-нээ гарана

№ 45 (15667)

1981 оной февралын 23, понедельник

Сэн 2 мүнгэн.

ТЭМСЭЛЭЙ, ИЛАЛТЫН ЗАМААР

Уе саян гайхалтай түргөөр урагшаа дабшана. Бүхь хүн түрэлтэй анхарал татаган түүхэтэ үдэр хүржэ ербэ. Мүнөөдөр манай Эхэ оройной нислэл — алдарт Москва хотод Кремлин курантуудай нур жабхалантайгаар арба сохиходо, Съездүүдэй ордон СССР-эй Коммунист партиин XXVI съезд хүдэлээр эхилхэн. Хүн түрэлтэй, манай агуухэ Совет оройной багша Ленинэй сээсн мэргэн ухаан бодолоор байгуулагдан партиин түүхэдэ энэ үдэр алтан үзэгүүдэр бэшгэдэхэ байһанынх лабай. Хэды олон жэлүүдэй үнэрөөшье наань, гүрэн турьингөө, түрэл партингаа түүхын хуудануудые хэхэхэдэ, бүхь үеын хүнүүд бұллага мүнөөдэрийнэй онсо баяр баясхалан тухай билэндэ атаархан боломжолхол, манай үе сагай баатарлиг хэрэгүүдые үльгэр домогтол сонсохоло.

Партиин съезд... Энэ тохойн үе соо бүхн совет арад зоний хэйн ажал, гэтэлхан зам, сэдхэлэй эрмэлзэл, жагсалта байлал, нэжэ элжигүүлэл оройной, Юнчюб гэхээ, партиин жагсаалда арад зонийнэй эгээл түрүү, эгээл эдэбхтэй хубиц оролол. 18 мялчлон нахуу коммунистууд партингаа сээснч элжээдэ үдэр нүхэдэйгөө үнээл, партиинга организацингаа тэмүүдэй, арад зонийнго, ихэдлэгүү үнээл хэйн ажал, туйлаан амжалтанууд тухайга элжээдэ, сааманхи замаа тодорхойлол.

Партиин съезд КПСС-эй Центральна Комитетэй тоосоо ба дотоодын болон гадаадын политикын талаар партиин бэлдүүлхэ ээлжээтэ зорилгонуудые, КПСС-эй Центральна Шалгалтын комиссия тоосоо хаража үзэхэ, СССР-эй 1981—1985 онуудай Экономическа ба социальна хүжэлтын гол шэгэлүүдые элбэн бэглэхэ, партиин түбэй органуудые хүнгахэ байла.

«Съезд бүхэн манай партиин ба оройной урла шэжэ ехэ хараа тусуудые нээдэг байгаа. Коммунист байгуулагдын оршон ержэ байгаа шатаалхи хэрэгтэй стратегийн тактике «торхойлоху уялгатай тус сээснчье нямбайга бээ гээд найдана», — гэжэ нүхэн Л. И. Брежнев партиин ЦК-гай ийнин (1980 он) Пленум дээрэ хэлээ һэн. Иймэл хадань хүн түрэлтэй манай агуухэ партиин съездий эхилхэ хүлээл аяажа, тэрэниэ утгалгада эдэбхтэйгээр бэлдэһэн байна бишуу.

Манай республикын ажаллаа партиин ээлжээтэ сээснчье нэрэтэй сололгойгоор утгалхы түлөө бүхь хүсэ шадлаа элсүүлжэ, тусэб болон социальс уялануудаа дүүргэхэ гэжэ оролол. Промышлена предпритнуудай арбадахы табан жэлэй тусуудые болзоорхой урид дүүргэжэ, тусэбнөө гадуур 52 мялчлон

түхэрнэй продукция худалдаан юм. Арбадахы табан жэлэй туршада республикын арадай ажахы хүжөөлгөдэ 2,5 мялчлон түхэриг мүнүн эери гаргашалагдаа. Түдшын, элшэ хүснэй үндэһэ һуурин Буряад орондой саашаааа түргөөр хүжэжэ байгаа. Партиин XXVI съездийн шидхээрнүүд соо барилдааар хараалагдан Гусноозерскыи ГРЭС-эй нэгдэхэ элжээн ашлага ала үгтөө. Ехэ-эхэ барилданууд болзоодо, тэднэй тоодо Холбоолжоной нүрүнэй уурхай, гадар пэхимал хубсанаһай фабрика, һүнэй завод, бройлеро фабрика, «Бурятфермаш» заводой нэгдэхэ элжээн, холмог тэжээлэй заводууд оролово.

Байгал-Амарай түмэр замай Бурядай участка барилта эршэтэйгээр ибуулагдажа байһа. Ажал хүдэлээрнөө үдэр бүрн шан габыа харуудла БАМ-айхд арбадахы табан жэлэйгээ тусуудые болзоорхой холо урид дүүргэжэ, партиин Центральна Комитетэй Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлгшэ нүхэр Л. И. Брежневэй амаршалгада хүрэхэ һэн. Энэ амаршала агуухэ барчлага хабарадаһай хууда шэжэ үсэхэл дэбжээжэ, үдэр эдэбхи түрүүлэ.

Арбадахы табан жэлэй болон 1980 оной тусуудые ажаллаатайгаар дүүргэһэн-нэгээ түлөө Зүүн Сибиринэй түмэр замай Улаан-Удын М. И. Калининэй нэрэмжэтэ локомотивна депогой, гахайн мяха үйлдэбэрлэдэг ажахууд хоонолын Улаан-Удын нэгдэлэй коллективүүд КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудэй Советэй, ВЦСПС болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугуудаар болон «Арбадахы табан жэлдэ туйлаан үндэр ашаг үр» ба хүдэлээрнэн шанаһай түлөө» гэжэ дурсаалта тэмлүүлээ шатагдаа. Тихэхэдэ республикынэй нислэл — Улаан-Удэ хото, мүн нарич эмблеи комбинчэй, Ивалтын леспромхозой, Зэдын районной Обоной совхозой, Загарин, Солонкоской болон Улаан-Удын шувуунай фабрикануудай коллективүүд РСФСР-эй Министруудэй Советэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугуудаар шатагдаба.

Хэдшье хүшэр хүндэ эрхэ байдалай тохёодошье, партиин, гүрэн турьин саг үргэлжын анхарал, туйлаанман ашаар, республикынэй таряашадай, илшадай, мэргэжэлтэй хүсэл оролдоогоор арбадахы табан жэлэй туршада жэлдэ дууда эзгээр мяха үйлдэбэрлэ 3,7 процентээр, һү — 8,6 нооно хайнаалта — 7,7 үндэгэ сулуугаа 46 процентээр ургаа.

Жэлдэ жэл бүрн республикынэй ажалладай ажабайдал баян дэлгэр болло. Табан жэл соо 1,6 мялчлон дүрбэлэн метр гэр байра ба-

ригдаа, эмшэлгын, амаралтын байшанууд олошоро. Ажалладай оло доход үнэрһэн жэлдүүдтэ нилээд ургаһан байха юм. Бурядай эрдэмтэд амжалтануудаараа арад зоноо баясуулаа, уран элжтэн зохоохы ажалтан шэнэ-шэнэ өүтэллүүдые бэлдэлээ. Эдэ бүгдэ сэдхэл хүдэлгээ хубилалтануудай манай партиин, Совет гүрнэй ленинскэ национальна политикын бодото дээрэ бэлдэһэнэй тологото гэрш байһанын элитэ.

«1981—1985 онуудта, мүн 1990 он хүртэрихэ үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүжэлтын гол шэгэлүүд» тухай партиин ЦК-гай проект доло манай республикада тош шухала объектуудые байгуулаар хараалһанын биднине эхтэ баясуула. Юб гэжэдэ, бүхь орондо удаа шанартай эдэ байрлануудые болзооло республикынэй саашаааа хүжэлтэдэ хүсэтэ нүүлэ үзүүлжэ бишуу. Гадаа байгаа оной яварин 9-дэ партиин Центральна Комитетэй, СССР-эй Министруудэй Советэй баталан абалан «1981—1985 онуудта, мүн 1990 он хүртэрихэ үедэ Бурядай АССР-эй үйлдэбэрлгын хүснүүдые саашаааа комплексноор хүжээхэ хэмжээлүүд тухай» тогтоол республикынэй арадай ажахын саашаааа эршэмтэй хураанай үлбаштын, тодорхой, дайшалхи программа боложо, ажалладай эдэбхи үсэхэл бадаруула.

Бүгдэ арадай социальс мурьсөөнтэ хабадажа, республикынэй промьшленостинэй ажаллаа байгаа оной январь һаарын тусэбье үдүүлэн дүүргэжэ, тусэбнөө гадуур 1,4 мялчлон түхэрнэй продукция худалдаан байна. Хүдөөгэй малшад энэ жэлэй хүшэр хүндэ үбэлжэлтэ эмхитэйгээр үнэргэхын, мал ажаллай ашаг шэжые дээшлүүлхын, арбан нэгдэхэ табан жэлэй турьшын хабарай тарилгада бүрн дүрнээр бэлдэхын түлөө оролдожо, ажаллангаа вахтада агуу партиингаа сээснчье утжаа байна.

Хээээдшье тэмсэлэй манлайда дабшадг коммунистууд эншье удаа баатарлиг ажаллаа жэжэ харуула. Бурядай 48 мянга гаран коммунистуудай түлөөлгөшэд — партиин XXVI съездийн делегатууд «Байгал ажахын хаалин Л. Н. Седых, Баргажанай хонин О. Э. Сангадзева, авиазаводой хүлэлээрнэн В. И. Бардунов, БАМ-ай барилгашан В. И. Аксенов болон бусад социальс мурьсөөнтэ шэнэ илалтануудые туйлаанхы, Москва хото партиин съездэ мордо.

Буряад оройнгой ажаллаа агуу партиингаа XXVI съездые үнэр зүрхнөө амаршала, делегатуудтан ажалтаа түгээ ажаллахань үрэгээд, съездийн түүхтэ шидхээрнүүдые бэлдүүлхы түлөө бүхь хүсэ шадлаа, сэдхэл боллодо, дүй дүршлөө зориулха байһана мэдүүлэ.

СССР-ЭЙ ОБОРОНЫН МИНИСТРЭЙ ПРИКАЗ

1981 оной февралын 23 № 35 Москва хото

В. И. Ленинэй тогтоон байгуулан, совет патриотизмын ба пролетарскэ интернациональн суртал бодолоогоор Коммунист партиин хүмүүжүүлэн СССР-эй Зэбсэгтэ Хүснүүд өөрөөрөө ажаллаа, коммунизмын хэрэгтэ хиазаргүй үнэн бандэ. Эдээр Варшавскэ Догооворто хабарадаа гүрэнүүдэй аха дүү аринуудтай хамта ба нэгдэлтэйгээр жэгсэн, амгалан табан байдал нэримжэтэй хэрээр сахин хамгаална, социальс хани нэгдэлтэ оронудай аюулгүй байдал найдамтайгаар хангана.

Арми болон Флодой дэлгэрэн, съездийн урда тээхи социальс мурьсөөн газарай, агаарай ба далайн мэргэжэл улам нэрижуулан хайжаруула, журам ба сэрэгэй шанга гурим бэхжүүлжэ хэрэгтэ, эрхим подразделениүүд, частнууд ба корабльнуудай ургалтада туһа хүргөө. Дайшалхы бэлэн байлгань шэнэ шатада дэбжэ.

Нүхэдүүд, Армин ба Флодой сэрэгшэд! Нүхэдүүд, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүснүүдэй ветеранууд! Бүгдэ арадай һайндэрөөр — Совет Армин ба Далайн Сэрэгэй Флодой үдэрөөр таанэды амаршалаб. Сэрэгэй ба политикэсэ бэлдэхэдэ, Зэбсэгтэ Хүснүүдэй дайшалхы түгээ бэлэн байлгын талаар шэнэ амжалтануудые туйлаанхы сэрэгэй бүхы албатада хүсэнб.

Совет Армин ба Далайн Сэрэгэй Флодой 63 жэлэй ойн хүндэлдэлд илгээжэ захирнаб:

1981 оной февралын 23-да нютагай сагаар 21 часта манай Эхэ оройной нислэл баатар-хото Москвада, союзна республиканыудай нислэлүүдтэ, баатар-хотонуд Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь ба Тулада, баатар-хотэм Брестдэ, тэрэшлэн Калининград, Львов, Ростов-на-Дону, Куйбышев, Свердловск, Новосибирск, Шэжэ, Хабаровск, Владивосток ба Североморск хотонуудай һайндэрэй фейерверк бадаргаха.

Совет Армин ба Далайн Сэрэгэй Флодой 63 жэлэй ой мандаха болгогой! Баатар габьяата совет арад, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүснүүд мандаха болгогой! Манай бүхы илалтануудые үүсхэгшэ ба эмхидхэгшэ — Советскэ Союзай Коммунист партида алдар соло! СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал Д. УСТИНОВ.

АМЖАЛТАДА УРЯАЛАН УЛААН ТУГ

шагнагдан КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудэй Советэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг М. И. Калининэй нэрэмжэтэ тус депогой коллективтэ баруулаа. Эрхим амжалта туйлаан тус коллектив СССР-эй ВДНХ-гай Хүндэлэлэй самбарта бэшгэдэһэн байна.

Имэ ехэ шагналда хүртэһын түлөө депогой машинистүүд арбадахы табан жэлдэ, үнэрһэн жэлэй туршада горитой оролдоогоор гарган ажаллаһан байха. Эдээр элжэртэн элшэ хүсэ алһанан, ажаллаа бүтээжэ дээшлүүлхэн, горитой ехэ ашаа шараһан байна. Энэ амжалтань үндэрээр сагнагдэжэ, тус коллективтэ шэнэ илалтада урлааба.

Энэ суглаанда харюугай үгэ хэлэһэн машинист Ф. Т. Пономарев, слесарь В. И. Гнеушев, депогой начальнай А. С. Корнеев гэгшэд арбан нэгдэхэ табан жэлдэ бүрн һайнаар ажаллаха байһана мэдүүлэ.

Эдэбхтэдэй суглаанда отделециин начальнай Н. В. Вовк элдихэл хээ.

Мүн суглаанай хүдэлмэриде КПСС-эй Бурядай обком секретарь Л. В. Потапов хабадалсажа, дэлгэрэнги үгэ хэлээд, бүлэг түмэр замшадта гүрэнэй шагналнуудые баруулаа.

Эндэ облсовпрофой түрүүлгшэ А. Д. Чуаев, Забайкалин түмэр замай делегаци байлаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: депогой түлөөлгөшэдэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудэй Советэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг баруулагдана. Л. МАШАНОВАЙ фото.

ОСТАКИНАДА БОЛОН УУЛЗАЛГА

Февралын 21-дэ Түбэй телевидениин концертнэ студия КПСС-эй XXVI съездийн делегатуудай уулзалга болоо. Бүхь союзна республиканыуднаа, Байгал-Амарай түмэр замнаа, Ураалһаа, Волгоһоо, Баруун ба Зүүн Сибирин шэнэ газарнууднаа, оройной бусад районууднаа Москвада эрээд, уулзалгада хабаадаһанды журналнистүүд, олондо мээдэжэ телевизионно дамжуулануудые эрхилгөшэд, искусствын мастернууд амаршала.

Уулзалга һайндэрэй ехэ концертээр дүүрээ.

(ТАСС).

АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

БЭШҮҮР	ТҮНХЭН	ЗАГАРАЙ
--------	--------	---------

Партиин XXVI съездийн хүндэлдэлд дэлгэрһэн социальс мурьсөөндэ орололсон Дээржонинскийн нэрэмжэтэ совхозой Нарин-Нугын хаалин фермын коллектив шэнэ табан жэлэй эхин һарада эрхим амжалта туйлаа. Тэднэр январь һарада 390 центнер һү үйлдэбэрлэжэ, хараалагдан тусэбөө 107 процент бөөдүүлэн байна. Фермын түрүү хаалинаш Людмила Ионинская, Ирина Пелепягина, Полина Чусова гэгшэд һарынгаа даабарине холо үзүүлэн юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ Нарин-Нугын хаалин фермын хаалинаш февраль һарада һү үйлдэбэрлэжэ тусэбөө болзоорхой уридшалан дүүргэбэ.

Д. ГАРМАЕВ.

Турнай совхозой малша А. Д. К. П. С. -эй XXVI съездые нэрэтэй сололгойгоор утгалхы түлөө дэлгэрһэн социальс мурьсөөндэ орололсон, байгша оной февралын 5-да мяха гүрүндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ тусэбнөө болзоорхой урид дүүргэбэ. Тэднэр тусэбэй ёһоор 740 центнер тушааха хурган байба.

Совхозой малшад мүн энэ үдэр һү гүрүндэ худалдаха нэгдэхэи кваргалангаа тусэб дүүргэһэн тухайгаа элдэхэбэ. Тусэбөөр 200 центнерэй орондо 204 центнер һү тонохой заводто тушаан байна.

В. ТУЛАЕВ.

Алдарт партиингаа XXVI съездийн хүндэлдэлдэ зориулжа, дээшлүүлгэдэһэн социальс уялануудые абалан Хурьбын үйлдэбэрлэг-туршалгын ажахын һү, хаалин комплекссын коллектив хэлэһэн үгэдөө хүрбэ. Тэднэр байгша онойгоор турьшын хоёр һарын даабарине съездийн нэгдэхэ үдэр болотор дүүргэбэди гэгэн уялгаа урид бөөдүүлэ.

Тэрэшлэн ажахы гүрүндэ мяха худалдаха байгша онойгоо турьшын хахад жэлэй тусэб сүм дүүргэжэ. Тууладалан энэ амжалтада партиин эгшэдэд кандидат В. Н. Постников, Р. М. Бузина, П. Г. Лосева хубитаа оруула.

В. БУДАЖАПОВ.

ДУЛЭТЭ ЖЭЛНҮҮДЭЙ КОММУНИСТНУУД

ТАБИН ЖЭЛДЭ ПАРТИНН ЗЭРГЭДЭ

Ажлаас дайнай ветеран, ВКП(б)-ийн XIX съездын делегат, Ленин Улан Тугай, Эсгээ Ороноо Хамагалын I шатын, «Улан Одон» орденуудтай, Ажлаа Улан Тугай хоёр ор...

Хулгээтэ 1931 оной февралд Дээдэ-Удын багшанарай техникум дүүргээн, партинн гшүүндэ кандидат, 23-тай Дорж Цыремпилов Алайрай тэрэшаан залуушуулай хургуулине (ШКМ-ые) даагшаар хүдэлжэ байгаа. Ажлааше гээшэ захгүй, гансахан урахи хүдэлжээрэ хараад үнэгэрхгүй, харин тэндэхи эхин хургуулинуудан багшанары суглуулжа, кустово хүрэлсал эмхидхээ үлгэлэй. Хамуугарын түнэрэ замай хүдэлжиршээдэй хургуулин финал тэрээндэ даалгажарье. Юрдаве үлгөө эр тээшэ үлдэр орой болотор шэсэ захгүй хүдэлжэ, багшалха ушартай болодог.

Мүн тэрэ үедэ ангин тээсэ дабагаагүй, хан хүл дээрэ гаража байхан хамтын ажалада хоро хүргэвшэ үшөө даардагд байхан. Нэгтэ тэдэнтэй буу-суу баримжа тудалдаха хэрэг гараа. Энээн тухай Дорж Цыремпилович мүнөөшө хүрэтэр мартадаггүй.

Бульмад няотагай хулгайшад-дээрэмшэд коммунистн зөри хуулуудхаа ерэхэн гэлэн доогуур мэдэн партиня эмхидхэ ороо. Тэдэр хэнийкитэ холбоотоб, хэнийдэ бууза гэжэ бараг мэдэгдээ. Партиня чыкэ өөдэньгөө коммунистууде, эрхэбитээ суглуулжа, хамта арабад хүндэ буунууде барюулаха, хулгайшадые угтахар таба. Нунин харанхуда хулгайшадые (5-6 хүн) ерээ. Тэдэрые буутай хүнүүд угтажа бай...

Агууехэ дайн тэрэнэй Москвада ВКП(б)-ийн ЦК-гай дэргэдэ партиня эмхидхээ дэргэдэ дээр хургуули дүүргээдэ байха үедэ захалхан юм. Тэрэ дорсо Хүдэлжиршэн-тэрэшаанай Улан Арминн сэрэгэй гланна политурваленин мэдэлдэ эльгэгдэн Дорж Цыремпилович уданшөгүй политотделүүдэй начальникуудай курсед гурбан нара хураад, 60-дэй мурэн сэрэгэй дивизинн политотделэй начальнигай орлогшоор эльгэгдээ бэйлэй. Одсошө «халуун шулуу долохо» гэшээ эндэ үзэгдөө. Булад хуягтай, хүсэ ехэтэй фашист нохосууд Сталинград хот руу довтолжо байгаа. Булюу хуэтэй дайсангай тулалдаһар манай сэрэгшэд голор гэзэ сухариха баатай байр. Хүнүүдтэ унтаха ноиргүй, хэдэн үдэр эдэ хоолгүй ябахышэ ушар тохосолоо. Имжэ хүндэ хүшэр сага сэрэгшэдэй дунда политическэ хүдэлжэрэ абуула дайсание давраха зингэл надыбар түрүүлжэ, «нэгшөшө алхан гэдэггээ сухарихагүй» гэлэн Верховно Командованин захиралтые тэдэндэ ойгуулжа гэшээ тинжэ бэлэн бэшэ, шадабар, шэн зоргой, өөрөн баатарлаг хэрэгтэй байгаа шуу. Тэрэ бүгдэ Дорж Цыремпилович бин хэн. Тимшэл хадан тэрэниче уданшөгүй Хото-Кавказай фронтон абаган сэрэгэй 317-дохи дивизинн политотделэй начальнигаар абуула. Тэндэ фашистуудтай шөгта довтолгоонуудта сохитэ хээ эхэ байлдаһанууд со ороо. Булимтаргашадэй хэдэ дугтышаше хаа, тэдэниче зогсооно шадан. Эдэ байлдаһануудай үедэ дивизинн политотделэй начальни өөрөөшө шархатахан юм.

1943 оной зун Дорж Цыремпилович Харькв шадар дайлагдажа байхан 303-дахи дивизинн политотделэй начальнигаар абуулагдаа. Тэндэ байландаа үзээхэ юумэн хуу үзэгдөө даа, — гэжэ Дорж Цыремпилович хэлээ. Хэрэглээ хэрэгшэ харахдаа одоо гахамар даа. Бир партиятай хуби заяагаа холбоһоор табин нэгэн жал болобо. 1930 оной февраль хардаа тэрэнэй гшүүндэ абтаа хэм. Тэрэ гэлэнхэмни хошо партинн арбан сээдэ болоо. Энэ мүнөө арбан нэггэхэни угталсаа гэшээ. Сээдэ бухан партинн болон оройной бэлүүлжэ шээ тэрэ тусбүүдө тодорхойлод байн гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев ошон зүб хэлжэ. Коммунистн үндэр нэрэ зэрэг зүүнэн тэрэ жэлжини зун партинн XVI сээдэ зарлагдаһан юм. Тэрэ үедэ хуөө ажахые юргэлжэдэн коллективизацин замда оруулжа, нударган байшуулые усдажа байхан хүлгөөтэй сар байгаа бэйлэй. Энэл үедэ манай «Нэгдэлин хүсэн» гэжэ коммунистн партиня ачкынн бүридэлдэ дабылжа коммунистууд ородог байхан юм. Партинн Түнхэнэй айком коммуные бэхжүүлжэ, шэн гшүүдтэ тэрээндэ һайн дурнай гуримар абаха хэрэгтэ эхэ ангарал хандуулагдай. Энэ хэрэгтэ бизэ додот дээрэнэ бэлүүлжэ хэмдэ. Тэрэ үеин эрхэбитэй коммунистууд С. Д. Талпаев, И. С. Оздобов, С. Ш. Сымболов болон бусад мандаа дахуулан ябаһаа бэйлэй. Түрүүшн тусбэ табан ажал эмхидхэлиге гол түлэб дүүргээ зорилго парти табинн байгаа. Энэ зорилгы дүүргэжэ хэрэгтэ манай коммуные хубитага эгээр оруулан түүхэдэ, 1930 оной Галын коммунада дундэр үрхэтэй айл оройной байхан һаа, хойто жэлын...

дэй АССР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлгшээр, Министруудай Советэй Түрүүлгшээр 1960 оной һуул болотор хүдэлжэ, түрэл республикнигаа экономика ба соёлгэгээрэл түүжээ хэрэгтэ эхэн хубитаа оруулан байха юм. Энэ жэлүүндэ РСФСР-эй Верховно Советэй депутаттар оло даим хунгадһан, 25 жэлэй туршада РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлгшын орлогшон уялга дүүргэжэ, энэ эмхидхэли, удамдахи шадабартай байһанаа харуула. ВКП(б)-ийн XIX съездын делегат байхан солотой. Союзай тусхайта пенсионер болоод, байхдааше минн хуугаарай, абагаран жэлэй туршада республикнигаа Номой хэлбэлдэ редактораар ажаллаа, олгитын хэрэгтэ эрхэбитэйгээр хабадана. Мүнөө дала гарада абабаше, хүнэн саруун замда, шөгтой зугалга ажаа, дайнай ветерануудай советэй гшүүн байжа, залуу үетэниче Энэ орондоо дуратангаар хүмүүжүүлжэ хэрэгтэ сэнгшэгүй ехэ хубитаа оруула. Б. ГЫЛЫКОВ.

МИНИИ ОМОГОРХОЛ

Нүүрлэй хэдэн харые бүхэ оройной КПСС-эй XXVI съездые нэрэтэй солотойгоор угтын түлөө ехэ тэмсэлэй, шээсэ табан жэлдэ, мүн 1990 он хүрэтэрэй үедэ бэлүүлгэдэхэ зорилгонууде бүзбэн хэлсэлбэ. Хэһэн, бүтээһэнэ эрвэжэ харахдаа одоо гахамар даа. Бир партиятай хуби заяагаа холбоһоор табин нэгэн жал болобо. 1930 оной февраль хардаа тэрэнэй гшүүндэ абтаа хэм. Тэрэ гэлэнхэмни хошо партинн арбан сээдэ болоо. Энэ мүнөө арбан нэггэхэни угталсаа гэшээ. Сээдэ бухан партинн болон оройной бэлүүлжэ шээ тэрэ тусбүүдө тодорхойлод байн гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев ошон зүб хэлжэ. Коммунистн үндэр нэрэ зэрэг зүүнэн тэрэ жэлжини зун партинн XVI сээдэ зарлагдаһан юм. Тэрэ үедэ хуөө ажахые юргэлжэдэн коллективизацин замда оруулжа, нударган байшуулые усдажа байхан хүлгөөтэй сар байгаа бэйлэй. Энэл үедэ манай «Нэгдэлин хүсэн» гэжэ коммунистн партиня ачкынн бүридэлдэ дабылжа коммунистууд ородог байхан юм. Партинн Түнхэнэй айком коммуные бэхжүүлжэ, шэн гшүүдтэ тэрээндэ һайн дурнай гуримар абаха хэрэгтэ эхэ ангарал хандуулагдай. Энэ хэрэгтэ бизэ додот дээрэнэ бэлүүлжэ хэмдэ. Тэрэ үеин эрхэбитэй коммунистууд С. Д. Талпаев, И. С. Оздобов, С. Ш. Сымболов болон бусад мандаа дахуулан ябаһаа бэйлэй. Түрүүшн тусбэ табан ажал эмхидхэлиге гол түлэб дүүргээ зорилго парти табинн байгаа. Энэ зорилгы дүүргэжэ хэрэгтэ манай коммуные хубитага эгээр оруулан түүхэдэ, 1930 оной Галын коммунада дундэр үрхэтэй айл оройной байхан һаа, хойто жэлын...

халбаритай томо ажынуудыг нэгэн болоо. 3328 гектар ир ялалтай, 2200 гектар сабан лантай, 3670 үхэртэй, хэдэн зуу гаад хонтой, 527 толгой адуу, 225 хаймагай ажыгай гэдэ Техникын талаар хэлбэл, И трактор, 40 комбайн, 30 автомашина ба бусад элдэб тэрэһэй ошон түүхээрэлгүү ашаглагдана.

Анхан коммуна байгуулам дайнай оройдоол арбад гшүүдтэй ячкэй байхан һаа мүнөө 112 коммунистуудыг бүрдэлэн нилээд томо партиня организацин байгууламда хэй. Энэ хэдэ партинн ажалдаа заабар, хараһан зориги нуудые бэлүүлжэ хэрэг тэрэ жэлдэ, «ажлааше эмхидхээ, хүмүүжүүлжэ политическэ хүсэн болоо.

Манай ажахыда ехэ барил хэргэнэ. Шэнэ томо клубы саадууд, барин гэрнүүд бол ходогонхой. Орооно тарамн олонжоруулагдамал тоотуу манлай томо комплекснууд дэлэнэ.

Эдэ бүхэ хүжэлтын егэр билалтыс бид имгалт Коммунистн партинн хүтэлбэр дээр туслабади. Энэ партиятай хубитага холбоһондоо бир тэрэ барятай ябабаше. Бир тэрэ элдэ партинн заһан туримлаар урагшаа алхан, шэнэ бид байгуулагшад дабылбо дэй зэрэгдэ абаһандал тогтоб, жаргалтай. Энэ үнэр һэн сагай хугасада коммуные нэрэ зэрэгтэ дээр үргэн иргэл колхоздо, партиня нэрэ организацида худалжэ ажаа. Энэ минн эгзэн эхэ зол гшээ.

Түрэл партиннэй XXVI съез политическэ дээдэ хэмжээг үнэгэрэн, хараһан зоригигоо амжалтатайгаар бэлүүр гэнэ боллогой гэжэ байһан.

Ж. БОРХОНО. Түнхэнэй райком «Восточн Саян» колхозой гшүүн, тухайта пенсионер, 1930 оной КПСС-эй гшүүн.

ШЭНЭ ЭКСПОЗИЦИ

Республикнимай М. Н. Хаптагавай нэрэмжэтэ түүхын музейн залууд дотор «Буряад орон сөөдэй сээдэ Хүрэтэр» гэһэн юрэнхэй гаршатай шөнэ экспозици эдэ дэрнүүдтэ нээгдэжэ. олоной ангарал татана. Тэрэнэй бүридэлдэ манай республикни экономико болон соёлор табан абадан табан жэлэй туршада туйлаһан амжалтанууде харуулан оло тоото материалууд, фото-зурагууд оруулагданхай.

Тэрэнэй стендүүд дээрэ табигдан материалууд сооноо промшленистийн түрүү хүнүүдтэй, республикни суута хоншоод, малшад.

«БИДЭНЭР БАМ БАРИНАБДИ»

Нимэ гаршатай альбом РСФСР-эй уран зураашадай Ленинградтаи холбэл баран гаргаба. Тус альбом дотор плакатууд, скульптура, искусствын уран гоё бүтээлүүд хаасаргаданхай.

БАМ-ай барилгашадай баатарлиг ажалье харуулан эдэ зурагуудан 150-лад автор өнөд өөһэднөө бүтээлүүдө олоной үзэмлэдэ табиба гэһэн. Тэдэни дунда Буряадай искусствын мастеруудан бүтээлүүд олоно. К. Шонхоров, Р. Санжиев, А. Сахаровская, А. Даржаев, оусадэй уран гоё зурагууде эндэ хуахаран харамар. Л. АЛЕНКИН.

Эдэ үдэрнүүдтэ республикнимай уран һайханы коллективүүд КПСС-эй XXVI съездын хүндэлдэ зориулжа, бэлгэ шадабарыа соёллой байшанууд, клубуудай сценэ дээрэ харуула.

БАРИСААН БАТАЖАНА

Нарин сэвэйн комбинатай хүдэлжиршээ Шэтын камволь-но-сэмбин комбинатай коллективтэй жэл бүри дүй дүршлөө андалдаг, хоорондоо дэлгэрэн социаль мурьсөөнэй дүн гаргалсажа байдаг юм. Наяхана Улан-Удын марин сэвэйн комбинатай партоком, профком болон ВЛКСМ-ий комитетэй бүлэг гшүүд хүршээртөө айлшажа ербээ. Гурбан үдэрэй туршада айлшаһан манай республикни түлөөлгүшэд Шэтын комбинатай цехүүдээр абаж, ажал хүдэлжиртэйни танилсаһан, хүдэлжиршээдэй байдаг хамтын баридаа хүрэн, спортин комплекс, хүүгэдэй асли-сад, Соёлоной орондоо орожа гаран байба. Нүүгшын үндэр хоёр комбинатай дунда дэлгэрэн социаль мурьсөөнэй дүн гаргагдажа, манай Улан-Удын марин сэвэйн комбинатай коллектив илаһанда тоологдоһон байна. В. ИВАНОВА.

КУБЫН МИД-ЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

ГАВАНА. Кубын МИД-эй тараанай мэдүүгэтэ дотор ингэжэ мэдээсэгдэнэ: зэбсэгдэмэл социальна харша бүлэг этгээдүд февралын 13-да Гаванадахи Эквадорой посольстводо шурган оройон аад, тэндэһэ намайндан гаргадан байгаа. Кубын засагаархид Эквадорой засаган зүбшөлөөр шухала абуулга гэлэн, тинхэдэ хүнэй гэмтэлгэ ушаруулаггүй гэжэ ородоһон байна гээд документ дотор хэлэгдэнэ.

ХААНА, ЮН БОЛОНБ?

БУРУУШАЛАЙ ЕХЭ ХҮДЭЛӨӨН. БОНН. «ФРГ мүнөө шюу-саар ядрна гурн болонд байна. Американ атомна шэнэ ракетнуудээр «нэмэлэ зэбсэгдэбэл». Хойто далайнаа Банарска альпонууд хүртэрэн газар дайда дээрэмнай тараагдан тодогдоһон аюулга хусые бурч ехэ болохо. Эндэ хэдэ үлгэн ядрна йомон ноуданхай», гээд амгалан бандалай асуудалууде шийлэхэ Стокгольмдохи улаасхоорондын институт тоолоно.

ХАРАТА БАЛМАД ПОЛИТИКА

ХАНОЙ. Хоёр жэлэй саан социаль Вьетнамда эсэргүү түрмхэн дай үдхэдэ, гутаишагаар һанма сохуулан Хитадай харисе засагаархид Вьетнамда харша балмад политикаһаа арсаггүй байһаар. Хитадай сэрэгшэд СРВ-гэй бөө даһан байлдада хадан довтолжо, республикни сүлөөтэй байдалые, газар дайдын бүрин байдалые бүдүүлгээр эбдэнэ. Үнэгэр...

ИЗРАИЛЬАА ЗУГАДАНА

НЬО-ПОРК. Хүнүүдэйни хилын саана гаржа ошлого Израильда ехэ түбэг борхшээд хуаруулан түрэнгэй оройон байндаа аюул тохолодуула, — гэжэ Еврени агентствын генеральна директор С. Лакис Ассошиэйтэд прессей Тель-Авивтаи корреспондентдэ интервью үгэхэдөө мэдүүрээ.

ПНР-эй МИНИСТРУУДЭЙ СОВЕДТЭ

ВАРШАВА. ПНР-эй Министруудэй Советэй седэни февралын 20-до Варшава түрүүлгшэ В. Ярузельскийн хүтэлбэри дор үнэгэрэгдөө. Эдүүрые хамгаала, байрин гэрнүүдэй барилга, коммуналны асахы, хуөө ажахы, дотоодын дэргүүрые эдэ хоолой зүйлүүдээр хангалга гэхэ мэтэ асуудалууд зүбшэн хэлсэгдөө. Больничануудай барилга ба заһабад зүбшэн хэлсэгдөө. Эдүүрые хамгаалгын база үргэдхээ гэжэ Совет шийдхээ.

ФРГ. Оройной зэбсэгдэлтэй замда саашада шөлжэн ороло олонтин түгөөн эрид шууд буруушагдана.

Баруун Германиян түрүү үзэлтэй хүн зон эб найрадал хангаха, буу зэбсэг хурааха тухай эрлэтэ табила.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Боннда болон жагсаалда хабаадашад. ТАСС-ай фотохронико.

КОММУНИСТНУУД

Вашингтон. США-гай захирган Совет орондо харша кампанияда дахин дээрэгэжэ байна. «Валтмор Сан» газетин мэдээсэлтэй ёһоор, США-гай гурэнэй секретарь А. Хейг февралын 17-до США-гай союзник ороноудай элчин сайдуудтай зүбшө хэлхээ. Советскэ Союз ба бусад социаль ороноуд Сальвадортохи хөморосо «Улаасхоорондын зүршэлдөөн» болгохо хүсэлтэй гэлэншүү.

ХАНА, ЮН БОЛОНБ?

БУРУУШАЛАЙ ЕХЭ ХҮДЭЛӨӨН. БОНН. «ФРГ мүнөө шюу-саар ядрна гурн болонд байна. Американ атомна шэнэ ракетнуудээр «нэмэлэ зэбсэгдэбэл». Хойто далайнаа Банарска альпонууд хүртэрэн газар дайда дээрэмнай тараагдан тодогдоһон аюулга хусые бурч ехэ болохо. Эндэ хэдэ үлгэн ядрна йомон ноуданхай», гээд амгалан бандалай асуудалууде шийлэхэ Стокгольмдохи улаасхоорондын институт тоолоно.

ХАРАТА БАЛМАД ПОЛИТИКА

ХАНОЙ. Хоёр жэлэй саан социаль Вьетнамда эсэргүү түрмхэн дай үдхэдэ, гутаишагаар һанма сохуулан Хитадай харисе засагаархид Вьетнамда харша балмад политикаһаа арсаггүй байһаар. Хитадай сэрэгшэд СРВ-гэй бөө даһан байлдада хадан довтолжо, республикни сүлөөтэй байдалые, газар дайдын бүрин байдалые бүдүүлгээр эбдэнэ. Үнэгэр...

ИЗРАИЛЬАА ЗУГАДАНА

НЬО-ПОРК. Хүнүүдэйни хилын саана гаржа ошлого Израильда ехэ түбэг борхшээд хуаруулан түрэнгэй оройон байндаа аюул тохолодуула, — гэжэ Еврени агентствын генеральна директор С. Лакис Ассошиэйтэд прессей Тель-Авивтаи корреспондентдэ интервью үгэхэдөө мэдүүрээ.

ПНР-эй МИНИСТРУУДЭЙ СОВЕДТЭ

ВАРШАВА. ПНР-эй Министруудэй Советэй седэни февралын 20-до Варшава түрүүлгшэ В. Ярузельскийн хүтэлбэри дор үнэгэрэгдөө. Эдүүрые хамгаала, байрин гэрнүүдэй барилга, коммуналны асахы, хуөө ажахы, дотоодын дэргүүрые эдэ хоолой зүйлүүдээр хангалга гэхэ мэтэ асуудалууд зүбшэн хэлсэгдөө. Больничануудай барилга ба заһабад зүбшэн хэлсэгдөө. Эдүүрые хамгаалгын база үргэдхээ гэжэ Совет шийдхээ.

Under Rüstung sind sie fix für die Bildung und Abrüstung

ПРАВЛА БУРЯТ

Нэгэдэхн нюурта. «Сөскэ Союзай Коммунистн XXVI сээд мунэ Москвада нэгэдэхэнь» оройной, түрэл партиня ажалтайнай ажыгай тудан тоон абыт» — тобиш мэдүүдэй суглуулбар. КПСС-эй XXVI сээдын тусбэ» — ТАСС-ай материалууд.

ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ДУРАДХАЛНУУДЫЕ ДЭМЖЭНЭ

КАБУЛ. Афганистанай Нангархар гэжэ зүүн провинцин шаһанай албатанай түлөөлгүшэд сугтаан провинцин түб — Джалалабад хотодо болоо. Тэрэндэ хабадһан Эсгээ оройной националь фронт тогтоохо гэһэн шийдэхэбэрин нэгэ һаналтайгаар дамжээ. Энэ фронт өөрынгөө заргад афган оцествын бүхэ зоной ба агинүүдэй түлөөлгүшадые нэгдүүлжэ зорилготой.

ДРА-гай правительствын табинн зорилгонууде дэмжүүдэ гэжэ сугтаандаа хабаадаһан мэдүүлбэ. Тэдэнь исламгай гол ёһонуудта таараха, оройной ажална мусульмануудай хүсэл эрмэлзэлүүдэй харюусаха байна.

Сугтаанда хабаадаһан Афганистанай ба Пакистанай, Афганистанай болон Иранай хоорондох арсадалтай асуудалуудыи шиндэхэни тула хоёр талын хөрөөдөө эхлэхэ тухай ДРА-гай правительствын дурдхалнууде дамжээ байна. Энэ һаналтайгаар элрхэйлээ.

Профсоюзна асуудалууде шиндэхэ комитет профсоюзуд тушаа правительствын политикые тодорхойлохо байна.

ПРАВЛА БУРЯТ

Нэгэдэхн нюурта. «Сөскэ Союзай Коммунистн XXVI сээд мунэ Москвада нэгэдэхэнь» оройной, түрэл партиня ажалтайнай ажыгай тудан тоон абыт» — тобиш мэдүүдэй суглуулбар. КПСС-эй XXVI сээдын тусбэ» — ТАСС-ай материалууд.

Хоёрдохн ба гурбадхн нюурнуудта. «Нюудэһэ сээсэгдэл сахна» — В. Рочкиннэй статья. «Сөскэ элдэхэбэди». «Шэнэ гшүүнүд олоно» — А. А. Сеевойн корреспонденция. «Сээдын делегатууд ринэ» — суглуулбар. «Галтын залаар» — Н. И. Ведвейнэй статья. «Тэһэн рнөди» — О. Дегриинэй статья. «БАМ-ай очерк» — А. Кукулиннэй хэдэ шээ харуулан хэдэни — Н. Челоманнэй хэдэ эрээдэ хэрэтэр» — тооримтанууд.

Дүрбэдэхн нюурта. «Ионин үйлэ хэрэгтэ баримта» — суглуулбар. «Спортнива мэдээсэл» — Бүдэбэрэ дэлхэйн нэгэ суглуулбар.

КПСС-эй XXVI СЭЭД НЭГЭДЭХН СОВЕТ АРХ БОЛОН ДАЛАЙН СЭРЭГЭЙ ФИЛДОН НЭГЭДЭХН ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дегринн программа. 9.00 — «Мастка. 10.00 — Фильмүүдтэй программа. 10.30 — «Оффис» — уран һайжа фильм. 12.00 — «Сөскэ» — Оборонын министрствын ховой оркестр баруулолой маршунууде гшүүдэ. 12.15 — Совет Архон хай баримтага фильм программа.

Улан-Удэ. 13.20 — «Ионин. 13.30 — Спортнива. 13.45 — Ухир Мультфильмүүдтэй программа.

Москва. 14.05 — «Родина ба С. Профсоюзнобуудар конгресс» — Советскэ Союзай Восточн партинн XXVI сээдтэй нэгдэ. Кремлинн Сою оройноо дамжуула. «Время». 22.45 — «Советскэ» — КПСС-эй XXVI сээд хабаадаһан тусбэ концерт. 00.45 — «Ионин» — туб дэлхэйн нэгэ концерт.

Улан-Удэ. 13.20 — «Ионин. 13.45 — Ухир Мультфильмүүдтэй программа.

Москва. 14.05 — «Родина ба С. Профсоюзнобуудар конгресс» — Советскэ Союзай Восточн партинн XXVI сээдтэй нэгдэ. Кремлинн Сою оройноо дамжуула. «Время». 22.45 — «Советскэ» — КПСС-эй XXVI сээд хабаадаһан тусбэ концерт. 00.45 — «Ионин» — туб дэлхэйн нэгэ концерт.

Улан-Удэ. 14.05 — «Ионин. 14.15 — «Ионин» — туб дэлхэйн нэгэ концерт.

Редактор Р. Б. ГАРМАЕВ

ТОБШОХОНООР...

Олимпийн наадануудай хоёр удаа чемпион Владимир Куцай нэрэмжэтэ комплексн талмай дээрэ хүнгэн атлетикээр СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө үбээлэй мурьсөөн дүүрбээ. Эндэ хабаадалсаан няотагайнай басагай, улаасхоорондын классай спортин мастер Надежда Виноградова залуушуулай дундаһаа оройной чемпионкын нэрэ заргадэ хүртбээ. Тэрэ спортин зургаан зүйлөөр мурьсэхэдөө, дүн хамта 5299 очко абажа, Россин шөнэ рекорд тогтообо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Лениной орденто мяха-консерван комбинатай Соёлой оройной дэргэдэхи уран һайханы бүтгэмэй эдир хатаршад.

Ф. СОРОКИНОЙ фото. рондын классай спортин мастер, СССР-эй суглуулгад малай командын бүридэлдэ абтаһан Татьяна Позднякова эдэ үдэрнүүдтэ хүрэлсал-һорилго гаража байһанай. Шалтаганинн гэхэдэ, СССР-эй Түрүү һуури эзэлхын түлөө, мүн март һарада Мадрид хотодо эхлэхэ улаасхоорондын наадануудта хабаадаха болонхой. Б. ВАСИЛЬЕВ.